

[Per Hækkerup.]

finansministeren ville have forlangt indskærnkninger på et budget, der i forvejen ikke gør det muligt at opfylde lovens, jeg havde nær sagt bogstav, men i hvert fald ånd. På denne baggrund synes jeg, at det er en meget hård bemærkning, finansministeren kom med. Jeg kan se finansministerens finansielle betragtninger, men jeg tror, at selv ud fra et finansielt synspunkt er det en fejlregning. Hvis dette får lov til at gå videre og udvikle sig, uden at der gøres noget fra samfundets side, så tror jeg, finansministeren senere — det er ikke sikkert, han sidder til den tid, men så hans efterfølger fra et andet regeringsparti — kommer til at betale langt større beløb for at afhjælpe det menneskelige og sociale onde, som narkotikamisbruget er.

Det, der imidlertid har chokeret mig mest, er det, skal vi kalde det menneskesyn, finansministeren lagde for dagen ved den lejlighed. Jeg håber ikke, at dette menneskesyn skal være udtryk for, at det, om jeg så må sige, er den gammeldags indstilling, der viser sig alligevel at ligge på bunden hos de konservative over for nødstedte medmennesker. Det gjorde i hvert fald et meget pinligt indtryk at høre finansministeren, og jeg håber da, at der er medlemmer i hans gruppe med en anden socialpolitisk opfattelse, der kan forklare ham, at han ikke er i pagt med tiden, når han fremsætter sådanne udtalelser. Men forhåbentlig var det en ren og skær lapsus, og i så fald vil jeg gerne give finansministeren denne anledning til at give tinget og offentligheden en undskyldning for, at han fortalte sig.

Statsministeren sluttede med den traditionelle appel til samarbejde. Jeg kan også svare traditionelt, at vi vil naturligvis samarbejde med regeringen; men der er kun få punkter i åbningstalen, der åbner for samarbejde. Jeg har prøvet på at nævne en række punkter, hvor vi er villige til, hvis regeringen er modtagelig for også nogle af vore synspunkter, at gå ind i et samarbejde. Tidligere erfaringer viser imidlertid, at det er svært at samarbejde med regeringen, fordi de tre regeringspartiers handlefrihed er meget begrænset. Når man først efter lange og besværlige forhandlinger er blevet enig imellem de tre partier om, hvilken politik man vil føre, så har det vist sig i

praksis, at det er næsten umuligt for os bare at rokke så meget som et komma i det, man er blevet enig om — og det kan ofte endda være stilistisk nødvendigt at ændre på det, man er blevet enig om i regeringen. Det åbner altså ikke alt for lyse udsigter for et samarbejde; men regeringen skal vide, at det vil ikke skorte på vilje hos os. Derimod ved vi ikke, hvor stor viljen er hos regeringen. Når man lukker øjnene eller tilsyneladende lukker øjnene og afviser at gøre noget i den aktuelle vanskelige økonomiske situation, når man afviser det tilbud, som socialdemokratiet fremsatte om forhandlinger om dette spørgsmål, og siger: vi har ikke noget at snakke med jer om, vi har ikke noget at snakke med erhvervsorganisationerne om, så kan det ikke give os indtryk af nogen ægte samarbejdsvilje hos regeringen. Men hvis statsministeren og hvis regeringen har skiftet standpunkt, siden man for 3 uger siden afviste vor fremstrakte hånd, så hilser vi det kun med glæde og tilfredshed, og på et realistisk grundlag, hvor man også tager hensyn til vore synspunkter, skal man finde os samarbejdsvillige.

Haustrup Clemmensen: Dansk politisk debat er år for år i stigende grad blevet præget af økonomiske problemer og synspunkter, og dette har utvivlsomt både sine ulemper og sine fordele. Ulemperne er jo ganske åbenbare, for samfundsdebat er og bør være andet og mere end økonomi, end et spørgsmål om kroner og øre, det bør først og fremmest være et spørgsmål om åndelig aktivitet, om kulturelt engagement og om principperne, efter hvilke samfundsudviklingen skal reformeres under den dynamiske udvikling, som vort slægtled er vidne til. Men det må vel også tilføjes, at denne dominans af økonomiske spørgsmål i den politiske debat har visse fordele, for økonomien, samfundsøkonomien, er jo engang det fundament, på hvilket reformerne skal bygges. Det nytter ikke at hengive sig til bygning af luftkasteller, til blåøjet ønsketænkning eller til mere eller mindre ubetænksomme krav, der minder om børns hæmningsløse skriven julegaveønskesedler på en vis tid af året. Hvis de økonomiske forudsætninger ikke er til stede, så kan vi ønske, så meget vi vil, resultaterne vil ude-